

Asia: VN/24131/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleishuomiot hallituksen esityksestä?

Tartuntatautilakiin ehdotetaan lisättäväksi määräaikaisesti uusi 60 a §, jossa säädettäisiin uudesta, itsenäisestä karanteeniperusteesta. Pykälän 1 momentin mukaan, jos henkilö saapuisi Suomeen maasta tai muulta maantieteellisesti rajatulta alueelta, jossa viimeisen 14 vuorokauden seurantajakson väestöön suhteutettu covid-19-tapausten ilmaantuvuus on vähintään kaksinkertainen Suomeen verrattuna ja väestössä tartuttavien osuuden voidaan arvioida olevan vähintään yksi tuhannesta, ja josta Suomeen saapuminen muodostaa merkittävän riskin covid-19-taudin leviämiseksi, hänet voidaan määrätä karanteeniin. Tähän riskimaan tai alueen määrittelyyn liittyy merkittävä ongelma. Nykyisessä muodossaan kaikkien kolmen perusteen pitää olla voimassa samanaikaisesti. Kaksi ensimmäistä perustetta liittyvät suoraan ko. maan tai alueen ilmoittamiin tautitapauksiin ja ovat sinänsä aivan selkeitä määritelmiä. Kolmannen kohdan merkitys nykyisessä muodossaan jää epäselväksi. Maailmassa on useita valtioita, joiden testauskapasiteetti on rajallista ja/tai joiden kyky/halu raportoida tautitapauksia on puutteellista. Tämä voi johtaa tilanteeseen, että kahden ensimmäisen kohdan avulla tehtävä riskimaan/alueen määrittely ei perustu todelliseen tilanteeseen. Yleensä maa ilmoittaa vähemmän tapauksia kuin mitä niitä todellisuudessa on jolloin se voidaan väärin perustein luokitella turvalliseksi.

Mahdollistavatko toimenpiteet riittävästi ulkomaan matkailijoiden saapumisen Suomeen?

Ei lausuttavaa

Ovatko toimenpiteet riittäviä matkailun terveysturvallisuuden takaamiseksi?

Ei lausuttavaa

Ovatko ehdotetut toimenpiteet välttämättömiä tartuntataudin leviämisen estämiseksi Suomessa ja terveysturvallisuuden lisäämiseksi matkailualalla?

Ei lausuttavaa

Miltä toimenpide-ehdotukset vaikuttavat Suomen terveydenhuollon kapasiteetin riittävyyden näkökulmasta?

Ei lausuttavaa

Onko esityksessä määritelty tarkoituksenmukaisesti ja perustellusti ne henkilöryhmät, joihin väliaikaisia säännöksiä ei sovellettaisi?

Henkilöstöryhmät on pääosin määritelty tarkoituksenmukaisesti 60 b §:ssä. Pykälän 2 momentin 3 kohta on kuitenkin tulkinnanvarainen. Säädoskohtaisissa perusteluissa selitetään, että poikkeus koskisi henkilöitä, joiden maahantulon perusteena on äkillisen terveyttä tai turvallisuutta uhkaavan yhteiskunnan infrastruktuuriin kohdistuvan vaaran torjunta. Esimerkkinä mainitaan esimerkiksi ydinvoimalaitosten polttoaineen vaihtotyöt (vuosiseisokit). Tällaiset työt eivät ole äkillisiä ja ennakoimattomia vaan yleensä päinvastaisia. Yleensäkin on tarpeen sallia yhteiskunnan infrastruktuurin kannalta tärkeiden henkilöiden maahanpääsy kaikissa olosuhteissa. Näiden henkilöiden pääsyä ei saa rajoittaa koskemaan pelkästään äkillinen terveyttä ja turvallisuutta uhkaava vaaran torjuntaan. Kyseessä on yleensä pitkälle erikoistuneita ammattilaisia, joille ei löydy korvaajia Suomesta. Lähtökohtaisesti yritykset lähettävät tällaisiin työtehtäviin terveitä työntekijöitä. Heidän kontaktinsa työtehtävien ulkopuolella maan muuhun väestöön ovat minimaalisia ja siten riskit tartuntojen leviämislle suhteellisen vähäisiä. Tehtävät ovat rajoitettuja ja ennalta suunniteltuja. Niiden yhteydessä on suhteellisen helppo suunnitella terveysturvallisuustoimenpiteet joilla tartuntariskit voidaan minimoida. Tartuntariskien minimointi on sekä töiden tilaajien että töiden suorittajien yhteinen intressi.

Jalava Jari
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL